

پاکستان نامہ

نمبر ۱۵۵ م افسانہ
۶ بہمن ماہ ۱۴۰۲
تلاشی در مسیر موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف امام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف امام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف امام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، محمد حمیدی، آروین حسینی، رضا عزیزی، نریمان فتح‌اللهی، زائیار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
عزیز الیاسی‌پور، مبین حسن‌زاده، محمدامین داداش‌فام، نیلوفر صادقیان، سید علیرضا علویان، زینب غلامعلی‌زاده، یاسین مهدیان، شیوا نظری	علوم و فنون ادبی (۱)
ریحانه امینی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
محمود بادبرین، حسین رضایی، سهیل رستمی، آرمین ساعدپناه، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم شیروودی، روح‌الله گلشن	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضری، زهرا دامیار، صبا صفایی، امیرحسین کاروین، جواد میربلوکی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادرپور، پارسا وکیلی	منطق
سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، بصیر کریمی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی، زینب غلامعلی‌زاده، زهرا هادی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، مهتاب شیرازی	زهرا قموشی
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهرا دامیار	عطیه محلوجی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرتضی عزیزی	

گروه فنی و تولید

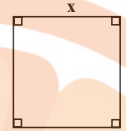
مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(نریمان فتح‌العوی)

نکته: در مربع به ضلع x داریم:

مساحت = x^2

محیط = $4x$

قطر = $x\sqrt{2}$

در مربع به ضلع x ، نسبت اندازه محیط به اندازه مساحت مربع برابر است با:

$$\frac{\text{محیط مربع}}{\text{مساحت مربع}} = \frac{4x}{x^2} = \frac{4}{x}$$

برای این که این نسبت ۲ برابر شود، باید طول ضلع مربع نصف شود. با توجه به این که قطر مربع برابر $x\sqrt{2}$ است، با نصف شدن طول ضلع مربع، قطر مربع هم نصف خواهد شد.

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۲)

۲- گزینه «۱»

(مهمر همیری)

برای این که معادله، درجه دوم باشد، باید ضریب x^3 برابر با صفر باشد:

$$m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) = 0$$

$$\begin{cases} m-2=0 \Rightarrow m=2 \\ m+1=0 \Rightarrow m=-1 \end{cases}$$

غ ق ق ۱

به ازای $m = -1$ ، ضریب x^2 نیز صفر می شود و معادله، درجه اول می شود.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۱۹ تا ۲۱)

۳- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

اگر عدد زوج کوچک تر را x در نظر بگیریم، عدد زوج بزرگ تر $x+2$

(متوالی) است. طبق صورت سؤال داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{7}{24} \Rightarrow \frac{x+2+x}{x(x+2)} = \frac{7}{24}$$

$$\Rightarrow \frac{2x+2}{x^2+2x} = \frac{7}{24} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 24(2x+2) = 7(x^2+2x)$$

$$\Rightarrow 48x + 48 = 7x^2 + 14x \Rightarrow 7x^2 - 34x - 48 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-34)^2 - 4(7)(-48) = 1156 + 1344 = 2500$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{34 + \sqrt{2500}}{2(7)} = \frac{34 + 50}{14} = 6 \text{ ق ق}$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{34 - \sqrt{2500}}{2(7)} = \frac{34 - 50}{14} = \frac{-16}{14} \text{ غ ق ق}$$

عدد زوج کوچک تر $x = 6$

عدد زوج بزرگ تر (متوالی) $x + 2 = 8$

$$\text{مجموع دو عدد زوج متوالی} = 8 + 6 = 14$$

(معادله های شامل عبارات های گویا، صفحه ۳۸)

۴- گزینه «۲»

(زانیار مهمری)

اگر یک جدول نشان دهنده تابع باشد، باید در ردیف x ها عضو تکراری نداشته

باشیم و در صورت تکرار، مؤلفه های دوم نظیر آن ها باید با هم برابر باشند، چون

در جدول $x = 2$ تکرار شده، پس: $a^3 - a = 0 \Rightarrow a(a-1)(a+1) = 0$

چون مؤلفه های دوم غیر تکراری تشکیل می شود.

(به ازای $a = 0$ ، دو مقدار y به دست می آید.)

$a = 0$

$a = 1$

$a = -1$

(مفهوم ۳ تابع، صفحه ۴۳)

۵- گزینه «۱»

(مهری اسفندیاری)

$$h = \{(-1, 7), (\frac{m}{|m|}, m^2 - 2), (1, -2)\}$$

(رضا عزیزی)

۸- گزینه «۱»

$$A = (2, 1) \quad B = (5, 3)$$

$$m_{AB} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} \Rightarrow m_{AB} = \frac{1-3}{2-5} = \frac{-2}{-3} = \frac{2}{3}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} A \\ m = \frac{2}{3} \end{array} \right\} \xrightarrow{y - y_A = m(x - x_A)} \begin{array}{l} y - 1 = \frac{2}{3}(x - 2) \Rightarrow \\ y = \frac{2}{3}x - \frac{1}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{2}{3}x - \frac{1}{3} \end{array}$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

(مهری اسفندیاری)

۹- گزینه «۱»

$$f(1) = 5 \Rightarrow \begin{cases} 1 \\ 5 \end{cases} \in f$$

$$f(2) = 3 \Rightarrow \begin{cases} 2 \\ 3 \end{cases} \in f$$

$$a = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \Rightarrow a = \frac{5-3}{1-2} = \frac{2}{-1} = -2$$

$$f(x) = ax + b \xrightarrow{a = -2} 5 = (-2 \times 1) + b \Rightarrow b = 7$$

$$f(x) = -2x + 7 \Rightarrow f(0) = 7, f(3) = 1$$

$$\Rightarrow \sqrt{\frac{f(0)+2}{f(3)+8}} = \sqrt{\frac{7+2}{1+8}} = \sqrt{\frac{9}{9}} = 1$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

(آروین حسینی)

۱۰- گزینه «۳»

ضابطه تابع خطی به صورت $y = mx + h$ است، بنابراین باید ضریب x^2 صفر باشد:

$$2a^2 - a - 6 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(2)(-6) = 49$$

$$\Rightarrow a = \frac{1 \pm \sqrt{49}}{2(2)} = \begin{cases} a = \frac{1+7}{4} = 2 \\ a = \frac{1-7}{4} = -\frac{6}{4} = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

شیب تابع خطی باید منفی باشد، پس $a = -\frac{3}{2}$ قابل قبول است، از طرفیتابع خطی باید از نقطه $(-2, 3)$ عبور کند، پس داریم:

$$2a < 0 \Rightarrow a < 0 \Rightarrow a = -\frac{3}{2}$$

$$f(x) = 3\left(-\frac{3}{2}\right)x + b \Rightarrow f(x) = -\frac{9}{2}x + b$$

$$\xrightarrow{(-2, 3)} 3 = -\frac{9}{2}(-2) + b \Rightarrow b = 3 - 9 = -6$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

در یک نگاه ممکن است بعضی‌ها تصور کنند که مؤلفه‌های اول متفاوتند و

گزینه «۴» را انتخاب کنند؛ ولی با تعیین تکلیف $|m|$ داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} m \geq 0 \Rightarrow \frac{|m|=m}{|m|} \rightarrow h = \{(-1, 7), (1, m^2 - 2), (1, -2)\} \rightarrow m^2 - 2 = -2 \\ \Rightarrow m = 0 \text{ غ ق } \\ (m \text{ ریشه مخرج } m = 0) \\ m < 0 \Rightarrow \frac{|m|=-m}{|m|} \rightarrow h = \{(-1, 7), (-1, m^2 - 2), (1, -2)\} \rightarrow m^2 - 2 = 7 \\ \Rightarrow m^2 = 9 \\ m < 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 3 \text{ غ ق } \\ m = -3 \text{ ق ق } \end{cases} \end{array} \right.$$

پس فقط یک مقدار ($m = -3$) قبول است.

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۹)

(کتاب آبی)

۶- گزینه «۲»

برای به دست آوردن ضابطه تابع، اگر عدد حقیقی مورد نظر را x در نظربگیریم، ریشه سوم آن معادل $\sqrt[3]{x}$ است، پس ضابطه تابع به فرم

$$f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4$$

می‌شود و دامنه، مجموعه اعداد حقیقی است، زیرا به ازای هر عدد حقیقی بیان شده است.

$$\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4 \end{cases}$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۴)

(مهری اسفندیاری)

۷- گزینه «۴»

$$f(3\sqrt{3}) = 5 - 3\sqrt{3} + 2(3\sqrt{3})^2 = 5 - 3\sqrt{3} + 2(9 \times 3)$$

$$= 5 + 54 - 3\sqrt{3} = 59 - 3\sqrt{3}$$

$$f(\sqrt{3}) = 5 - \sqrt{3} + 2(\sqrt{3})^2 = 5 - \sqrt{3} + 6 = 11 - \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow f(3\sqrt{3}) - f(\sqrt{3}) = 59 - 3\sqrt{3} - (11 - \sqrt{3})$$

$$= 59 - 3\sqrt{3} - 11 + \sqrt{3} = 48 - 2\sqrt{3}$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود. موارد سایر گزینه‌ها، کاملاً درست‌اند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۲- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

یعقوب لیث صفاری، برای ایجاد حکومت و دولت مستقل و برانداختن یا تضعیف حکومت بغداد (نه اتحاد و ارتباط با آن) دست به کار شد تا عظمت و اقتدار ایران را به آن بازگرداند.

(تاریخ ادبیات، صفحه ۴۱)

۱۳- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

رودکی و شهید بلخی، ادبیات غنایی را استحکام بخشیدند. بیت گزینه «۲»، با توجه به اینکه راجع به عشق و احساسات آدمی است، در زمره ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ادبیات تعلیمی

گزینه‌های «۳» و «۴»: ادبیات حماسی

(تاریخ ادبیات و مبانی تحلیل متن، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۳»

(نیلوفر صادقیان)

الف) جمعی از دانشمندان دوره سامانی، اصل تفسیر را که محمد بن جریر طبری، به زبان عربی نوشته بود، به فارسی برگرداندند. ب) عده‌ای از دانشوران خراسان، کتاب شاهنامه ابومنصوری را نوشتند. ج) «تاریخ الرسل والملوک» کتابی با موضوع تاریخ، به زبان عربی است که ابوعلی بلعمی، آن را به فارسی برگرداند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۵- گزینه «۴»

(زینب غلامعلی زاده)

تکرار واژه «سرو»، آرایه واژه‌آرایی ایجاد کرده است. / معشوق را به سرو تشبیه کرده است. / «می‌باید، بیاراید و شاید» آرایه سجع را ایجاد کرده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت فاقد سجع است. / «لب لعل» اضافه تشبیهی است. / واژه «تو» تکرار شده است: واژه‌آرایی

گزینه «۲»: بیت فاقد واژه‌آرایی و تشبیه است. / «عالم، نالم، و احوالم» سجع ایجاد کرده‌اند.

گزینه «۳»: بیت فاقد سجع است. / «درس عشق» اضافه تشبیهی است. / واژه «دارد» تکرار شده است: واژه‌آرایی

(بیان و برید، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

سجع متوازی: بجهد و بنهد / کنایه: «لنگر نهادن» کنایه از ماندن و توقف نمودن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد کنایه

گزینه «۲»: فاقد سجع

گزینه «۳»: فاقد کنایه

(بیان و برید، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۱»

(زینب غلامعلی زاده)

تشبیه: چو جام / تشخیص: دست سب / تلمیح: به آیه «ألسْتُ بربِّکم قالوا بلی» اشاره دارد. / جناس: «دست» و «مست»

(بیان و برید، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۳»

(زینب غلامعلی زاده)

بیت «د»: واج‌آرایی صامت «ک» / بیت «الف»: تلمیح به داستان ضحاک ماردوش / بیت «ب»: «بزاد» و «بشد» تضاد دارند. «بزاد» به معنای به دنیا آمد و «بشد» به معنای از دنیا رفت. / بیت «ج»: جناس: «کام» و «نام»

(برید، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

این گزینه، فاقد هجای کشیده است. دو تشبیه نیز دیده می‌شود: ۱- اندوه عشق مثل نشاط است، ۲- کوی دوست مثل بهشت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هجاهای کشیده: ۱- دوش، ۲- تاب، ۳- سیلاب / تشبیه: «ابر چشم» (چشم به ابر تشبیه شده است).

گزینه «۲»: هجای کشیده: بار / تشبیه: لاله‌رخ (رخ به لاله تشبیه شده است).

گزینه «۳»: هجای کشیده: کار / فاقد تشبیه

(موسیقی شعر و بیان، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۴»

(یاسین مهربان)

منظور از «مصراع‌های زوج»، مصراع‌های دوم و چهارم شعر است.

هجاهای بلند مصراع دوم: کش، نش، هم، مین، نس، پا، رد (هفت)

هجاهای بلند مصراع چهارم: تا، خو، زی، زان، با، رد (شش)

توجه: در هنگام شمارش هجاهای بلند، باید دقت کنیم که هجاهای کشیده (U-) را مشخص کنیم و سپس تعداد هجاهای بلند را حساب کنیم. مثلاً

واژه «حشر» در مصراع چهارم، یک هجای کشیده است و علامت هجایی آن عبارت است از: U- / ما نباید علامت «-» از هجای کشیده را جزء هجاهای بلند در نظر بگیریم، چون واژه، به‌خودی خود، یک هجای کشیده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن شعر، آرام و ملایم است و با مفهوم غم‌انگیز آن، هم‌خوانی دارد.

گزینه «۲»: مصوت بلند پیش از «ن» ساکن، کوتاه به حساب می‌آید.

واژه‌هایی که مشمول این قاعده هستند: گردون، زمین، زمین، عزیزان / توجه داشته باشید که در واژه «خون»، «ن» ساکن نیست؛ بنابراین نمی‌تواند مصداقی از قاعده مدنظر باشد.

گزینه «۳»: هجاهای کشیده: هیچ، ابر، آب، خاک و حشر (پنج)

(موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۱- گزینه ۲»

(یاسین موریان)

تعداد و نوع علامت‌های هجایی مصراع صورت سؤال و مصراع گزینه ۲»
کاملاً یکسان است:

- U - - - U - - - U - - - U -

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: - U - - - U - - - U - - - U -

گزینه ۲»: - U - - - U - - - U - - - U -

(موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

۲۲- گزینه ۱»

(مبین حسرن زاده)

هین	س	خ	ن	تا	ز	ب	گو
-	U	U	U	-	U	U	-
تا	دُ	جَ	هان	تا	ز	شَ	ود
-	U	U	-	-	U	U	-

وا	ر	هـ	دز	حد	د	ج	هان
-	U	U	-	-	U	U	-
بی	حَ	دُ	اُن	دا	ز	شَ	وَد
-	U	U	-	-	U	U	-

بیت، دارای «۱۵» هجای بلند و «۱۷» هجای کوتاه است.

(موسیقی شعر، صفحه ۳۸)

۲۳- گزینه ۴»

(مهدرامین ارادش‌فام)

آهنگ بیت، آرام و آهسته است و بیت، در زمره ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ریتم بیت ضربی و تند است؛ هم‌چنین بیت می‌تواند در زمره اشعار تعلیمی قرار بگیرد.

گزینه «۲»: آهنگ بیت سنگین و آرام است؛ ولی در سبک عاشقانه سروده شده است که در حالت کلی، جزو سبک غنایی محسوب می‌شود.

گزینه «۳»: بیت در زمره ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد؛ اما دارای آهنگ ضربی و تند است.

(موسیقی شعر و مبنای تحلیل متن، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۳»

(شیوا نظری)

تقطیع گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»:

قَو	مِ	چَ	دِر	یَا	کَف	زَ	نَان
-	-	U	-	-	-	U	-
چُن	مُوج	ها	سَج	د	کُ	نَان	
-	U	-	-	U	U	-	

گزینه «۲»:

جان	را	اَ	زَو	خَا	لِی	مَ	کُن
-	-	U	-	-	-	U	-
تا	بِر	دَ	هَد	اَع	مَا	ل	ها
-	-	U	-	-	-	U	-

گزینه «۴»:

ای	سا	رِ	بَان	بَا	قَا	فِ	لِ
-	-	U	-	-	-	U	U
مَگ	ذِر	مَ	رَو	زِین	مَر	خَ	ل
-	-	U	-	-	-	U	-

نکته: هجای پایانی مصراع همیشه بلند است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۵- گزینه ۳»

(یاسین موریان)

هرگاه پیش از «ن» ساکن، مصوت بلند بیاید، مصوت بلند را کوتاه حساب می‌کنیم. واژه «چنان» در گزینه «۳»، طبق این قاعده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ن» در واژه «داستان»، ساکن نیست.

گزینه «۲»: «ن» در واژه «جان»، ساکن نیست.

گزینه «۴»: «ن» در واژه «خون»، ساکن نیست.

(موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

۲۶- گزینه ۴»

(زینب غلامعلی زاده)

حذف فعل به قرینه لفظی: روی از گردش آسمان در هم نکشیده [بودم] / بین «ننالیده» و «نکشیده»، آرایه سجع مطرف برقرار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس: «برگ» و «بر» / تشبیه: «شلغم پخته» به «مرغ بریان» تشبیه شده است. / کنایه: «روی در هم کشیدن» کنایه از ناراحتی /

واژه‌آرایی: «پا» و «مرغ بریان»

گزینه «۲»: مرغ بریان ب چشم م مر د م سیر

گزینه «۳»: سعدی در این حکایت، در پی بیان این نکته است که باید به دارایی‌های خود، قانع باشیم. / قالب ابیات، مثنوی نیست؛ چون اگر در قالب مثنوی بود، هر بیت، دارای قافیه مستقل خود بود.

(مبانی تحلیل متن، بیان، بریح، موسیقی شعر و مفهومی، ترکیبی)

۲۷- گزینه ۲»

(عزیز الیاسی پور)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناتوانی عقل در مقابل عشق (ترجیح عشق بر عقل) مفهوم بیت گزینه «۲»: اهمیت و ارزشمندی عقل

(مفهوم، صفحه ۲۹)

۲۸- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا علویان)

عبارت صورت سؤال و این گزینه، هر دو به رزاق بودن و روزی دادن خداوند به همه موجودات اشاره دارد؛ به طوری که سفره روزی را در همه جای زمین پهن می‌کند و هیچ موجودی از روزی بی‌نصیب نمی‌ماند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه موجودات، ستاینده خداوند و بنده او هستند.

گزینه «۲»: فقط در درگاه خداوند، می‌توان به عزت و بلندمرتبتی رسید (بزرگی و پستی به دست خداست).

گزینه «۴»: خداوند به سبب گناه و نافرمانی بندگان، رزق و روزی را از ایشان دریغ نمی‌کند.

(مفهوم، صفحه ۵۸)

۲۹- گزینه ۲»

(شیوا نظری)

بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، هر دو تصویری از غروب و رفتن آفتاب را دارند. «سیاهی بر سپیدی نقش بستن» کنایه از غلبه شب بر روز است.

سایر گزینه‌ها به طلوع خورشید اشاره می‌کنند.

(مفهوم، صفحه ۵۶)

۳۰- گزینه ۴»

(عزیز الیاسی پور)

بیت صورت سؤال و گزینه‌های دیگر، همه درباره اهمیت مبارزه با نفس هستند؛ اما بیت گزینه «۴»، درباره جدال عقل و عشق است.

(مفهوم، صفحه ۲۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۳»

(بسیر کریمی)

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، رواج می‌یابد. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود. در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

(پیامبرهای جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

ب) ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.
ج) تربیت‌پذیر بودن انسان، از جمله عقاید نهاد تعلیم و تربیت است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۱۳، ۳۵ و ۷۷)

۳۳- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی (لایه عمیق) بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
از نظر دور‌کنیم، در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۳۹، ۴۱ و ۴۲)

۳۴- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

هر زبان، دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد. مردمی که با آن زبان سخن می‌گویند، باید قواعدش را بیاموزند و در چارچوب آن حرف بزنند. آن‌ها نمی‌توانند هرگونه که دلشان بخواهد صداها، حرف‌ها، کلمات و جملات را به کار ببرند. با این حال همین محدودیت‌ها، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.

جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

فرهنگ اساطیری (که محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است)، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از این محدودیت‌هاست.

بیت ذکر شده در صورت سؤال، به طرد عناصر معنوی در جهان غرب (تقدس‌زدایی) اشاره دارد.

(پیامبرهای جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸، ۵۱ و ۵۲)

۳۵- گزینه «۱»

(کنگور فارچ از کشور ۹۳)

ورود دانش‌آموزان به کلاس با رعایت حق تقدم: کنش اجتماعی؛ کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شود.

زمین خوردن یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود: پیامد طبیعی کنش اجتماعی؛ کنش انسانی دارای پیامدهایی است که پیامد طبیعی آن به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد.

خندیدن برخی از دانش‌آموزان به او: پیامد ارادی کنش اجتماعی؛ پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی که در اینجا دانش‌آموزان دیگر است، وابستگی دارد.

گوشزد کردن معلم در مورد عدم رعایت مقررات: جامعه‌پذیری؛ تعلیم و تربیت هنجارها و ارزش‌ها، پدیده جامعه‌پذیری را ایجاد می‌کند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۱۴)

۳۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح موارد نادرست:

الف) حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها و هنجارها براساس جهل و آگاهی مردم معین نمی‌شود.

ب) باطل بودن عقاید و ارزش‌هایی مثل شرک و پول‌پرستی، با نوع مواجهه آن‌ها دگرگون نمی‌شود.

د) حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی دچار تغییر نمی‌شود.

(ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۷- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- اگر جوامع حقایق را نشناسند، و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی دارند.

- رواج کنش های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرضه را بر سایر کنش های انسانی، مانند کنش های عاطفی و اخلاقی تنگ می کند. این وضعیت، به تدریج انسان ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده ای می سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می کند و فرصت رهایی از این قفس خودساخته را از آنان می گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان ها یاد می شود.

- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی گیرد و هیچ یک از ارزش های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی شوند.

(ترکیبی، صفحه های ۱۳، ۵۲ و ۶۱)

۳۸- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

- مجموعه پدیده های اجتماعی، جهان اجتماعی را می سازد. عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان ها تعریف می شود و با قرارداد آن ها به وجود می آید. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

- زلزله یا خشکسالی با این که پدیده های طبیعی اند، تأثیرات تعیین کننده ای در کنش های اجتماعی انسان ها دارند. انسان ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می کنند و کنش های مناسبی انجام می دهند؛ مانند ابداع قنات در مناطق گرم و خشک.

- خانواده، امنیت، صلح و ... حاصل کنش های اجتماعی انسان ها هستند؛ بنابراین به جهان اجتماعی تعلق دارند و مانند پدیده های طبیعی و ماورای طبیعی بیرون از جهان اجتماعی نیستند که لازم باشد به وسیله ارتباط با جهان اجتماعی، وارد جهان اجتماعی شوند.

(به نمودارها و جدول هایی که در کتاب آمده است، توجه کنید.)

(جهان اجتماعی، صفحه های ۲۱ تا ۲۶)

۳۹- گزینه «۲»

(کتکور سراسری ۹۶)

- ویژگی های جسمانی افراد، بر خصوصیات روحی آن ها اثر می گذارد. بسیاری از بیماری های جسمانی، سلامت نفس و روان آدمی را به خطر می اندازد و برخی از اضطراب ها ریشه در عوامل جسمانی دارد. ترشحات زیاد غده تیروئید، موجب عصبانی شدن انسان می گردد. قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسان هستند. اگر این قوا آسیب ببینند، زمینه آسیب رسیدن به قوای روحی و نفسانی هم فراهم می گردد.

- هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان ها و ارزش های کلان خود، شکل می گیرد و براساس آن ها قواعد، هنجارها، نمادها، نهادها و سازمان های جامعه، سازمان می یابند و هم چنین هویت اجتماعی هر فرد نیز در درون جهان اجتماعی براساس همان عقاید و ارزش ها رقم می خورد. هر جهان اجتماعی به تناسب هویت خود با جهان طبیعی و جهان نفسانی (هویت اخلاقی و روانی انسان ها) تعامل می کند.

- در جامعه قبیله ای، هویت اجتماعی افراد در جایگاه قبیله ای آن ها مشخص می شود.

(هویت، صفحه های ۷۱ و ۷۳)

۴۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح موارد نادرست:

- فرهنگ از طریق صفات ارثی از یک نسل به نسل دیگر منتقل نمی شود؛ بلکه به وسیله آموزش و تعلیم و تربیت، انتقال پیدا می کند. هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می ریزد یا دگرگون می شود. هر جامعه طی نسل های مختلف، با انتقال فرهنگ خود، به بازتولید خویش می پردازد.

- در لایه های عمیق جهان اجتماعی، اجزا و پدیده هایی قرار دارند که تأثیرات همه جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزا دارند و کمتر در معرض تغییر و تحول قرار می گیرند؛ اما لایه های سطحی، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییرند.

- جهان اجتماعی از بستر اعتبار و خواسته های آدمیان پدید می آید و این پدیده، پس از آن که با کنش و رفتار انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام هایی را به دنبال می آورد که مستقل از خواست و اراده ما است؛ البته این پیامدها، موقعیت جدیدی برای کنش ها و انتخاب های بعدی ما به وجود می آورد.

(ترکیبی، صفحه های ۲۴، ۳۳، ۳۴ و ۳۶)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینۀ «۱»

(هسین رضایی)

«الله الذی»: خدا همان کسی است که (رد گزینۀ «۲») / «یُرْسَلُ»: می‌فرستد، روانه می‌کند / «الرِّیاح»: بادها (رد گزینۀ «۴») / «تَثیر» (فعل مؤنث است و به «الرِّیاح (بادها)» برمی‌گردد، نه «الله»): برمی‌انگیزند (رد سایر گزینہ‌ها) «تتا ... حرکت دهند» در گزینۀ «۲» نادرست است. / «سحاباً»: ابری (رد گزینہ‌های «۲» و «۴»)

(ترجمه)

۴۲- گزینۀ «۲»

(معمود بادبرین- یاسوج)

«أغلق»: بست، بسته است (رد گزینہ‌های «۳» و «۴») / «فی الحصة الثانیة»: در زنگ دوم (در گزینۀ «۱»، «فی» در ترجمه لحاظ نشده است). (رد گزینۀ «۱») / «حنفیة الماء»: شیر آب / «قام ب»: پرداخت، اقدام نمود (رد گزینۀ «۱») / «إطفاء المکیف»: خاموش کردن کولر (رد گزینۀ «۱») / «فی الحصة العربیة»: در زنگ عربی

(ترجمه)

۴۳- گزینۀ «۴»

(مصطفی قزیمی فر)

«لقد تعلّما»: آموخته‌ایم، یاد گرفته‌ایم (رد گزینہ‌های «۲» و «۳») / «أن لأنصیر»: که پافشاری نکنیم (رد گزینۀ «۳») / «نقاط الخلاف و المدوان»: نقاط اختلاف و دشمنی (رد گزینہ‌های «۱» و «۲») / «لا ینتفع به أحد»: کسی از آن سود نمی‌برد (رد گزینہ‌های «۱» و «۳»)

نکته مهم درسی:

افعال باب «تفعل» غالباً معنای اثرپذیری دارند. (مانند «تعلّم: یاد گرفت»)

(ترجمه)

۴۴- گزینۀ «۴»

(کنکلور فارح از کشور ۹۹- با تغییر)

«من ذا الذی»: کیست آن که (رد گزینہ‌های «۲» و «۳») / «یشاهد»: می‌بیند (رد گزینۀ «۱») / «تنمو»: رشد می‌کند، نمو می‌کند (رد گزینہ‌های «۲» و «۳») / «یتبدّل»: تبدیل می‌شود (رد گزینہ‌های «۲» و «۳») / «الغصون النّصره»: شاخه‌های تر و تازه (رد گزینہ‌های «۱» و «۳»)

(ترجمه)

۴۵- گزینۀ «۱»

(سویل رستمی)

«رأیت ... الطالبات اللّاتی»: دانش‌آموزانی را دیدم که / «حین خروجی من المدرسة»: هنگام خارج شدنم از مدرسه (رد گزینہ‌های «۲» و «۴») / «یطفئن مصباح الصّوف»: چراغ کلاس‌ها را خاموش می‌کردند (رد گزینہ‌های «۲» و «۳») / «أولئك قد عملن»: آنان عمل کرده‌اند (رد گزینہ‌های «۳» و «۴») / «بأوامر مدیرتهن»: به دستورات مدیرشان (رد گزینۀ «۲»)

(ترجمه)

۴۶- گزینۀ «۴»

(کتاب جامع)

«إنّبه» با کسره بر روی عین‌الفعل، فعل امر است، نه فعل ماضی! («ننبت»: توجه کرد) / «ننبت»: توجه کن»

«لا» در «لا تتربک» نهی است.

پس ترجمۀ درست عبارت چنین است: «پس توجه کن و خوبی‌ها را رها نکن!»

(ترجمه)

۴۷- گزینۀ «۴»

(سویل رستمی)

تشریح اشتباهات سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: فعل «تحقّطوا (نگهداری کنید)» (در اینجا) امر است، نه ماضی! (دقت کنید که فعل «تحقّطوا» هم می‌تواند امر باشد و هم فعل ماضی غائب؛ اما در اینجا با توجه به ضمیر «کم» در «أمکم» باید به شکل امر ترجمه شود).
گزینۀ «۲»: «ثلاثة کواکب»: سه ستاره («ثلاثة» عدد اصلی است نه ترتیبی!)
گزینۀ «۳»: «تساقط (افتادن)» مصدر است نه فعل! - «أمر عجیب»: امر عجیبی است.

ترجمۀ صحیح: افتادن ماهی‌ها از آسمان در آمریکا امر عجیبی است.

نکته مهم درسی: افعالی که به باب «تفعل» می‌روند، غالباً معنای اثرپذیری می‌یابند؛ مثال: «تعلّموا (یاد بگیرید)»

(ترجمه)

۴۸- گزینۀ «۱»

(مرتضی کاظم‌شیرودی)

«همنشینی کنید»: جالسوا، جالسین (رد گزینۀ «۴») / «بهترین دوستان»: خیر الأصدقاء (رد گزینہ‌های «۲» و «۳») / «به آنان یاد دهید»: علّموهم (رد سایر گزینہ‌ها) / «دانش: العلم»

(در گزینۀ «۲» ترتیب ترجمۀ عبارات صحیح نیست.)

نکات مهم درسی:

- فعل «جلسن (نشست)» اگر به باب مفاعلة برود، معنای «همنشینی کردن» می‌یابد.

- فعل «تعلّم» از باب «تفعل» به معنای «یاد گرفت» و «علّم» از باب «تفعیل» به معنای «یاد داد» را با یکدیگر اشتباه نگیرید.

(تعریب)

ترجمۀ متن درک مطلب:

«برخی ماهی‌ها در آب رودخانه‌ها زندگی می‌کنند و برخی دیگرشان در آب‌های شور در دریاها، برخی ماهی‌ها کوچک هستند، در ازای یک سانتی‌متر یا کم‌تر و برخی دیگرشان بزرگ و درازند که گاه درازایشان به ۱۵ متر و وزنشان به ۱۵ تن می‌رسد؛ مانند نهنگ! بیشتر گونه‌های ماهی‌ها، استخوان‌هایی دارند و برخی گونه‌های دیگر، استخوان‌های واقعی ندارند بلکه غضروفی هستند. گروهی از دانشمندان، آن‌ها را ماهی‌های واقعی به شمار نمی‌آورند، ولی بیشتر مردم آن‌ها را ماهیان می‌نامند. برخی گونه‌های دیگر از حیواناتی که در دریا زندگی می‌کنند، مانند ستاره دریایی نیز ماهیان نامیده می‌شوند ولی آن‌ها ماهیان نیستند و بدنشان استخوانی ندارد!»

۴۹- گزینۀ «۱»

(کتاب جامع)

با توجه به عبارت «بعض الأسماك تكون صغيرة بطول ۱ سم (سانتی متر) أو أقل»، از متن چنین می‌فهمیم که ماهی با طول ۵/۵ سانتی‌متر نیز یافت می‌شود.

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۲»: به این که «نهنگ بزرگ‌ترین حیوانات در دنیا است!» در متن اشاره‌ای نشده، پس نادرست است.

گزینۀ «۳»: به این مطلب که «ماهی‌هایی که در رودخانه‌ها زندگی می‌کنند، کوچک هستند!» در متن اشاره‌ای نشده، پس نادرست است.

گزینۀ «۴»: در متن اشاره نشده که «همۀ دانشمندان، همۀ ماهی‌ها را از جانوران مهره‌دار به شمار می‌آورند!»، پس نادرست است.

(درک مطلب)

۵۰- گزینه ۲»

ستاره دریایی به خاطر آن که بدنش استخوان ندارد، ماهی به شمار نمی‌رود.
(درک مطلب)

۵۱- گزینه ۳»

مطابق متن پاراگراف اول: «آب‌های رودخانه‌ها شور نیست!». کافی است به نوع بیان خط اول توجه کنیم تا حتی بدون دانستن معنای «مالح» هم به سؤال پاسخ دهیم.
(درک مطلب)

۵۲- گزینه ۴»

«تَیْتَبِرُ» (به‌شمار می‌آورد) فعل مضارع متعدی از باب افتعال، صیغه مفرد مذکر غائب است و دو حرف اضافی دارد.
(تلیل صرفی و اعراب)

۵۳- گزینه ۲»

«یَحْتَفِلُّ» فعل مضارع از باب «افتعال»، بر وزن «یَفْتَعِلُّ» می‌باشد؛ پس باید به صورت «یَحْتَفِلُّ» بیاید.
(ضمیمه حرکات)

۵۴- گزینه ۲»

ترجمه عبارت گزینه ۲: «همگی به ریسمان الهی چنگ زنید و پراکنده نشوید.» این آیه، مفهوم وحدت را می‌رساند.
ترجمه سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «خوبی و بدی برابر نیستند.»
گزینه ۳: «هر گروهی به آنچه دارند، خوشحال هستند.»
گزینه ۴: «ای مردم، ما شما را از یک مرد و یک زن آفریدیم.»
(مفهوم)

۵۵- گزینه ۴»

تشریح گزینه‌ها:
گزینه ۱: «کارگر: کسی است که با دستش در صنعت یا ساختن یا در حرفه‌ای یا غیر از آن‌ها کار می‌کند و جمعش «عملاء» می‌باشد!
(جمع «عامل» به صورت «عمّال» صحیح است.)
گزینه ۲: مزدور: جاسوس یا خدمتکاری برای کشوری بیگانه در کشور خود است و جمعش «عمّال» می‌باشد.
(جمع «عمیل» به صورت «عملاء» صحیح است.)
گزینه ۳: «گردبادها: مفردش «عصار» است، بادهای شدیدی که غبار را مانند ستونی به سوی آسمان بالا می‌برد.
(مفردش به صورت «إعصار» صحیح است.)
گزینه ۴: «غصور: مفردش «عصر»، مرحله‌ای از زمان که به یک پادشاه یا دولت یا تحولاتی طبیعی یا اجتماعی منسوب است.
(واژگان)

۵۶- گزینه ۳»

فعل «أَنْظَرُ» به معنای «بنگر» فعل امر، و «أَوْجَدَ» به معنای «پدید آورد» فعل ماضی است.
(مرتضی کاظم شیرودی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أَنْزَلَ» (نازل کرد): فعل ماضی / «صَبَّرَ» (گردانید): فعل ماضی
گزینه ۲: «أَطْلَبُوا» (طلب کنید): فعل امر
گزینه ۴: «اتَّخَذَ» (بگیر، انتخاب کن): فعل امر
نکته مهم درسی: مصادر، اسم محسوب می‌شوند؛ آن‌ها را با فعل اشتباه نگیرید!
(مانند «طَلَبَ» در گزینه ۲)

(قواعد - انواع فعل)

۵۷- گزینه ۴»

در این گزینه تمامی فعل‌ها ماضی هستند.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فعل‌های «أَثْمَرْتُ، أَفْلَحَ، سَاعَدْنَا» ماضی هستند و فعل «ارْجِعُوا» امر می‌باشد.
گزینه ۲: فعل‌های «هاجروا، صدقت، إقترَبْ» ماضی هستند و فعل «أَنْزَلَ» مضارع می‌باشد.
گزینه ۳: فعل‌های «یتعاملن، تضحکین، یساعدنا» مضارع هستند و فعل «تعامل» ماضی از باب «تفاعل» می‌باشد.
(قواعد - انواع فعل)

(قواعد - انواع فعل)

۵۸- گزینه ۳»

ترجمه گزینه ۳: «زمان ناهار از ساعت یک تا دو و ربع است.»
«الواحدة» عدد اصلی و «الثانیة» عدد ترتیبی است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «عشرة» و «تسعة» هر دو عدد اصلی هستند.
گزینه ۲: «ثمانین» و «واحدة» هر دو عدد اصلی هستند.
(«الثانیة» در این گزینه عدد نیست و مقصود، ثانیه‌گرد ساعت است.)
گزینه ۴: «مئة»، «خمسين» و «واحدة» هر سه عدد اصلی هستند.
(قواعد - اعداد)

(قواعد - اعداد)

۵۹- گزینه ۳»

«انفتحت» فعل ماضی از باب «انفعال» است که سه حرف اصلی آن «ف ت ح» می‌باشد؛ بنابراین حرف «ن» در آن زائد و اضافی است. سه حرف اصلی افعال در سایر گزینه‌ها به ترتیب «ن ظ ر»، «ن ق ل» و «ن ش ر» است که «ن» از حروف اصلی آن‌ها به شمار می‌آید و زائد نیست.
(قواعد - ثلاثی مزید)

(قواعد - ثلاثی مزید)

۶۰- گزینه ۱»

فعل «نستمع» از باب «افتعال» دو حرف زائد دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: «إجعلنی» از ثلاثی مجرد، هیچ حرف زائدی ندارد.
گزینه ۳: «یؤكّد» از باب «تفعیل» یک حرف زائد دارد.
گزینه ۴: «تُدافع» از باب «مفاعلة» یک حرف زائد دارد.
نکات مهم درسی:

- برای تشخیص تعداد حروف اضافی، فعل را به صیغه ماضی مفرد مذکر غائب می‌بریم و تعداد حروف فعل را منهای سه (۳-) می‌کنیم؛ تعداد حروف باقی‌مانده برابر با حروف اضافی است.

- مصادر اسم محسوب می‌شوند نه فعل! (در گزینه ۳)، «إكراه» مصدر است.
(قواعد - ثلاثی مزید)

(قواعد - ثلاثی مزید)

تاریخ (۱)

۶۱- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

درگاه شماری اوستایی دوره ساسانی، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد، سپس پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۵)

۶۲- گزینه ۳»

(پوار میربلوکی)

باستان‌شناسان اگر در حفاری و خاک‌برداری، به بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشه آن بنا را مشخص می‌کنند.

(باستان‌شناسی، صفحه ۲۵)

۶۳- گزینه ۴»

(پوار میربلوکی)

رونق داد و ستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: «با روی آوردن به فعالیت‌های دیگری چون ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی تولید مازاد پدید آمد و باعث رونق داد و ستد شد.

گزینه ۲: روند یک‌جانشینی و گسترش روستاها پیش از رونق داد و ستد بوده است.

گزینه ۳: نتیجه نهایی انقلاب کشاورزی شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن است.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

۶۴- گزینه ۳»

(پوار میربلوکی)

چندراگوپتا با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریایا بنیان گذاشت.

(هند و چین، صفحه ۴۵)

۶۵- گزینه ۴»

(پوار میربلوکی)

اساس تعالیم کنفوسیوس این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

(هند و چین، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۶۶- گزینه ۲»

(کنکور سراسری نوبت دوم - تیر ۱۴۰۲)

بررسی موارد:

الف) تشکیل سلسله موریایا پس از مرگ اسکندر بوده است. یعنی در سال‌های پس از ۳۲۳ ق.م. این حکومت بنیان گذاشته شد.

ب) تسلط فیلیپ دوم بر یونان در سال‌های مربوط به جنگ‌های پلوپونزی و قبل از حکومت اسکندر است. (۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م.)

بنابراین «ب» بر «الف» مقدم است. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

ج) آریایی‌ها در حدود ۱۵۰۰ قبل از میلاد از سمت شمال غرب وارد هند شدند.

د) در حدود ۲۰۰۰ ق.م. طایفه‌های بیابانگردی از دشت‌های اروپای شرقی وارد یونان شدند.

پس نتیجه می‌گیریم «د» بر «ج» مقدم است. (رد گزینه «۱»)

(تربیتی، صفحه‌های ۴۳، ۴۵، ۵۱ و ۵۲)

۶۷- گزینه ۴»

(امیرحسین کاروین)

اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره این که محتوای افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این باورند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذر زمان تغییر کرده و به صورت افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۲)

۶۸- گزینه ۲»

(امیرحسین کاروین)

اگرچه ایرانیان عصر باستان، هم‌چون یونانیان و رومیان، در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند، اما شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم، مورد توجه بوده است و دبیران مخصوصی به این کار اشتغال داشته‌اند؛ بنابراین در ایران باستان، هرچند وضعیت تاریخ‌نگاری مانند یونان و روم مطلوب نبوده و مورخان بزرگی پا به عرصه نگذاشته‌اند، اما به گفته هروودت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بوده‌اند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۷)

۶۹- گزینه ۲»

(امیرحسین کاروین)

گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند در دوران پارینه سنگی به سوی سرزمین ما مهاجرت کرده‌اند.

(سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۲)

۷۰- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به وجود آمد. شوش و چغامیش در خوزستان، شهداد و جیرفت در کرمان، شهر سوخته در سیستان و سیلک در کاشان از جمله این شهرها بودند.

(سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۵)

جغرافیای ایران

۷۱- گزینه «۳»

(زهرا دامیار)

متن صورت سؤال بیانگر مفهوم علم جغرافیای اقتصادی است. جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

(پغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۲ و ۳)

۷۲- گزینه «۳»

(صفا حاضری)

مفاهیم اساسی دانش جغرافیا مکان و روابط متقابل انسان با محیط است. بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود که آن را مکان می‌نامند. انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است. با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.

(پغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۳- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۹)

در کل‌نگری، جغرافی دان اجزا و عوامل محیط جغرافیایی را در ارتباط با یکدیگر می‌بیند و به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد. در سایر گزینه‌ها، تأثیر اقدامات انجام‌شده بر محیط اطراف در نظر گرفته نشده است.

(پغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۷)

۷۴- گزینه «۲»

(صفا حاضری)

با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا به ترتیب «جمع‌آوری اطلاعات»، «نتیجه‌گیری»، «بیان مسئله»، «تدوین فرضیه» در ارتباط با عبارات‌های صورت سؤال صحیح است.

(روش مطالعه و پژوهش در پغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۵- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

در گام اول، طرح سؤال و بیان مسئله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(روش مطالعه و پژوهش در پغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۶- گزینه «۴»

(صفا حاضری)

نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا، بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام، ارزش فرهنگی و سیاسی در جهان اسلام، از جمله دلایل ارزش و اهمیت خلیج فارس هستند و مجموعه این ارزش‌هاست که قدرت‌های جهانی را در گذشته و

امروز متوجه خلیج فارس کرده است؛ زیرا تسلط بر تمام یا هر یک از این موارد، موازنه قدرت را در جهان تغییر می‌دهد.

(موقعیت پغرافیایی ایران، صفحه ۱۷)

۷۷- گزینه «۲»

(صفا حاضری)

ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد. ۴۷/۳ درصد را مرزهای خشکی، ۳۰/۸ درصد را مرزهای دریایی و ۲۱/۹ درصد را مرزهای رودخانه‌ای تشکیل می‌دهند.

(موقعیت پغرافیایی ایران، صفحه ۲۰)

۷۸- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

کوه‌های البرز از تنگه منجیل شروع شده و در امتداد غربی- شرقی (طول جغرافیایی) تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش ییلاق ادامه دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: امتداد چین‌خوردگی‌های این منطقه تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش‌ییلاق ادامه دارند.

گزینه «۳»: قلّه دماوند در این منطقه از طریق فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترنر (از دوران سوم زمین‌شناسی) شکل گرفته است.

گزینه «۴»: کوهستان‌های تالش با جهت شمالی- جنوبی قرار دارد و کوه‌های البرز در امتداد غربی- شرقی.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه ۲۵)

۷۹- گزینه «۳»

(کنکور خارج کشور ۹۸)

در مناطقی که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است؛ مانند استان‌های هرمزگان و جنوب سیستان و بلوچستان. ولی در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است؛ مانند استان‌های آذربایجان غربی و شرقی. شهر اصفهان، نسبت به قزوین، به خط استوا نزدیک‌تر است؛ بنابراین، خورشید در هنگام ظهر در اصفهان عمودتر از قزوین و در قزوین، مایل‌تر از اصفهان می‌تابد.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۸۰- گزینه «۲»

(صبا صفایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توده هوای سیبری موجب بارندگی در سواحل خزر می‌شود.

گزینه «۳»: توده هوای سودانی رطوبت دریای سرخ را به ایران می‌آورد.

گزینه «۴»: توده هوای موسمی از اقیانوس هند وارد ایران می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۰)

منطق

۸۱- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

(پارسا و کیلی)

گزینه «۱»: در کتاب درسی، ذکر شده است که «... گرچه ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد [منطقی]، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد...» که با توجه به این، می‌فهمیم که آدمی، منطق و قواعد آن را بدون مطالعه و دانستن عناوین، نام‌ها و اصول نظری آن‌ها، به‌طور طبیعی به کار می‌گیرد، یعنی دانستن یا ندانستن نام‌های قواعد منطقی در استعمال یا عدم استعمال آن‌ها مؤثر نیست. پس این گزاره درست است.

بررسی گزینه «۲»: در کتاب درسی، یک رابطه علی - معلولی آمده است که به این شیوه است: «منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن (علت اول) و دسته‌بندی آن‌ها (علت دوم)، راه‌های جلوگیری از آن‌ها (مغالطات) را نشان دهند (معلول)». که با توجه به این، می‌فهمیم آنچه که در این گزاره مطرح شده، این رابطه علی - معلولی را برعکس نشان داده است. پس این گزاره نادرست است.

گزینه «۳»: در کتاب درسی، شباهتی بین علم پزشکی و علم منطق برقرار و بیان شده که بدین شرح است: «همان‌گونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند، در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند.» که با توجه به این، می‌فهمیم که اصلی‌ترین (شاخص‌ترین) وجه شباهت علوم منطق و پزشکی، مربوط به حیطة هدفشان است که جلوگیری از مشکلات (مغالطات در منطق و بیماری‌ها در پزشکی) است. پس این گزاره درست است.

گزینه «۴»: در کتاب درسی، بیان شده که «... ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد...» که با توجه به این، برایمان روشن می‌شود که اولاً ذهن انسان چه با خواندن منطق و چه بدون خواندن منطق، احتمال دچار شدن به خطا و لغزش را دارد و هیچ‌گاه امکان دچار شدن به خطای اندیشه کاملاً از بین نمی‌رود و دوماً ذهن انسان با خواندن منطق، احتمال دچار شدنش به خطا کاهش می‌یابد و می‌تواند کمتر در معرض احتمال وقوع مغالطه باشد. پس این گزاره درست است.

(منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۸۲- گزینه «۲»

(مهمر قاسمی)

تابلو شدن در دو دلالت مختلف به کار رفته است. پس مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مغالطه شیوه نگارش کلمات وجود ندارد.

گزینه «۳»: مغالطه اشتراک لفظ وجود ندارد.

گزینه «۴»: ضمیر من و او کاملاً مشخص است. تو مانند من خوش تیپ نشدی. اگر ابهامی دارد ابهام در ساختار عبارت است نه در مرجع ضمیر.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۸۳- گزینه «۳»

(مهمر نارپور)

مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را دارد، مفهوم جزئی است. در مقابل مفهوم کلی، مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مصداق را دارا است. با مفهوم جزئی نمی‌توان هیچ‌یک از روابط چهارگانه را ساخت (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را داشته باشد، فقط جزئی است (رد گزینه «۲»).

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶)

۸۴- گزینه «۳»

(پارسا و کیلی)

نکته: باید دقت کنیم که گاهی «تعریف لغوی» و «تعریف مفهومی» به لحاظ ظاهری بسیار شبیه همدیگر می‌شوند. این اتفاق، زمانی رخ می‌دهد که تعریف لغوی، به گونه‌ای است که برای توضیح یک لفظ و واژه، آن را بسط می‌دهیم و با کارهایی مثل بیان دسته‌بندی‌های آن یا شرح و توضیح ویژگی‌ها و اوصاف آن، آن را تعریف می‌کنیم. برای مثال، در صفحه ۲۹ کتاب درسی، تعاریف «طاس: طشت بزرگ، نوعی کاسه مسی» چنین حالتی دارند. در چنین حالتی باید حواسمان باشد که آن‌ها را با هم‌دیگر اشتباه نگیریم. برای این کار، باید به وجوه تفاوت «تعریف لفظی» و «تعریف مفهومی» دقت کنیم، بدین معنا که در تعریف مفهومی، مفهوم مجهول را با تحلیل آن به مفاهیم عام و خاص تعریف می‌کنیم؛ ولی در تعریف لغوی، مفهوم مجهول را با بیان معنای لغوی، مترادف‌ها و نوع دسته و گروه آن یا ساختار لفظی، تعریف می‌کنیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در اینجا، مفهوم «مشهد» با بیان معنای لغوی آن که «محل شهادت» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

گزینه «۲»: در اینجا، مفهوم «اسقف» با بیان معنای لغوی آن که «کشیش» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

گزینه «۳»: در اینجا، مفهوم «مربع» با تحلیل آن به مفاهیم عام و خاص تعریف شده است. پس تعریف مفهومی است.

گزینه «۴»: در اینجا، مفهوم «نمودار» با بیان معنای لغوی آن که «پدیدار» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۸۵- گزینه «۱»

(مهمر قاسمی)

تعریف «سل» به «بیماری عفونی» مانع نیست؛ چون «بیماری‌های عفونی» مصداقی غیر از «سل» را نیز شامل می‌شود. در «لاله‌های پرپر» از استعاره استفاده شده و واضح نیست. تعریف «شب» به «زمانی که روز نیست» از واژگان متضاد استفاده شده و دوری است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

۸۶- گزینه ۱»

(کنکور خارج از کشور ۱۳۰۱)

در پاسخ به این پرسش باید به این نکته دقت کنید که صرف وجود تمثیل و برقراری شباهت بین دو امر به معنای ایجاد استدلال تمثیلی نیست. استدلال تمثیلی هنگامی رخ می‌دهد که گوینده بر مبنای تمثیل و شباهتی که برقرار کرده است، حکمی یا نتیجه‌ای را از آن استنباط و بیان کند. در گزینه اول فرد با برقراری شباهت بین «فرد مغرور و به دور از تواضع» و «زمین بلند» نتیجه می‌گیرد که چون زمین بلند از آب بی‌بهره می‌ماند، پس فرد مغرور هم از این عدم تواضع خود بهره‌ای نمی‌برد و در زندگی ناکام می‌شود. در سایر گزینه‌ها صرفاً تمثیل و تشبیه می‌بینیم و این برقراری نسبت شباهت مبنای یک استدلال و نتیجه‌گیری واقع نشده است.

(۱۳۱۳ استرالی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۸۷- گزینه ۱»

(پارسا و کیلی)

در قدم نخست باید نوع استدلال موجود در صورت سؤال را تشخیص دهیم و سپس به بررسی گزینه‌ها بپردازیم. بررسی استدلال صورت سؤال:

در این استدلال، با مسئله «علت سرفه کردن» مواجه هستیم. هم‌چنین حالات گوناگونی که می‌توانند علت سرفه باشند، بررسی و با توجه به وضعیت، تبیین‌های غیرمحمتمل که آسم و ذات‌الریه بودند رد شده و بهترین تبیین که ابتلا به آنفلوآنزا است باقی مانده است. این اوصاف، از اوصاف استنتاج بهترین تبیین که نوعی از استدلال‌های استقرایی است، می‌باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در استنتاج بهترین تبیین، نتیجه بر مبنای احتمال است نه مشاهده آماری؛ نتیجه‌گیری براساس آمار و داده‌ها و مشاهده‌های آماری مختص استقرای تمیمی است.

گزینه «۲»: همان‌طور که گفته شد، این استدلال نوعی از استدلال‌های استقرایی است که در آن‌ها نتیجه نه یقینی، بلکه نسبی است و با مقداری عدم قاطعیت همراه است. پس این ادعا صحیح می‌باشد.

گزینه «۳»: در صفحه ۴۹ کتاب درسی ذکر شده که «استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد». پس این ادعا نیز صحیح است.

گزینه «۴»: در استنتاج بهترین تبیین، تبیین‌های مختلف درباره موضوع، مسئله یا امری خاص بررسی شده و تبیین‌های با احتمال کمتر رد شده و در نهایت آن تبیینی که از سایرین محتمل‌تر است، به عنوان بهترین تبیین باقی می‌ماند و تأیید می‌شود. پس این ادعا نیز صحیح است.

(۱۳۱۳ استرالی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۸۸- گزینه ۳»

(ممد قاسمی)

«من حمایت‌کننده هستم.» یک جمله تام خبری بامعناست، پس قضیه محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

رد گزینه‌های «۱» و «۴»: جملات انشایی قضیه نیستند.

رد گزینه «۲»: در این جمله حملی صورت نگرفته و خبری داده نشده است پس تصور است نه قضیه.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۸۹- گزینه ۱»

(ممد نادرپور)

عبارت اول یک عبارت شخصی است. عبارت دوم سالبه کلیه است و دو عبارت آخر، اولی دعایی، دومی امری و در نتیجه، جملات انشایی هستند و قضیه محسوب نمی‌شوند.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۹۰- گزینه ۴»

(پارسا و کیلی)

برای تشخیص نوع قضایای حملی، نیاز به معیار و ملاک دقیق داریم. این معیار بدین شرح است:

برای قضیه شخصی، موضوع قضیه «مفهوم جزئی» است، یعنی موضوع قضیه یک شخص یا مجموعه‌ای مشخص و بسته است و محمول قضیه، یک‌بار بر کل آن شخص یا مجموعه مشخص و بسته حمل می‌شود و نمی‌توانیم محمول را جداگانه بر هر یک از مصادیق موضوع حمل کنیم. هم‌چنین برای قضیه محصوره، موضوع قضیه «مفهوم کلی» است، یعنی موضوع قضیه اشخاص یا مجموعه‌ای هستند که محمول قضیه می‌تواند چند بار و هر بار به‌طور جداگانه بر هر یک از مصادیق آن اشخاص یا مصادیقی که آن مجموعه دربر می‌گیرد، حمل شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این قضیه، یک قضیه محصوره است؛ زیرا موضوع، مفهوم کلی است؛ چراکه مجموعه‌ای است که محمول می‌تواند چندین بار و هر بار به‌طور جداگانه بر مصادیق آن مجموعه که «استدلال قیاسی» است، حمل شوند. (می‌توان گفت که استدلال (الف) به عنوان یک استدلال قیاسی، نتیجه یقینی دارد. استدلال (ب) به عنوان یک استدلال قیاسی، نتیجه یقینی دارد و به همین ترتیب.)

گزینه «۲»: این قضیه، یک قضیه محصوره است؛ زیرا موضوع، مفهوم کلی است؛ چراکه اشخاصی است که محمول می‌تواند چندین بار و هر بار به‌طور جداگانه بر مصادیق آن اشخاص که «اعضای خانواده‌ام» است، حمل شود. (می‌توان گفت که پدرم به عنوان یکی از اعضای خانواده‌ام، بسیار مهربان است. مادرم به عنوان یکی از اعضای خانواده‌ام، بسیار مهربان است و به همین ترتیب.)

گزینه «۳»: این قضیه، یک قضیه محصوره است؛ زیرا موضوع، مفهوم کلی است؛ چراکه مجموعه‌ای است که محمول می‌تواند چندین بار و هر بار به‌طور جداگانه بر مصادیق آن مجموعه که «فلز» است، حمل شوند. (می‌توان گفت که آهن به عنوان یک فلز، رسانای گرمایی بالایی دارد. آلومینیوم به عنوان یک فلز، رسانای گرمایی بالایی دارد و به همین ترتیب.)

گزینه «۴»: این قضیه، یک قضیه شخصی است؛ زیرا موضوع، مفهوم جزئی است؛ چراکه مجموعه‌ای است که محمول یکبار بر کل آن مجموعه که «تیم فوتسال محله» است، حمل می‌شود. (نمی‌توان گفت که بازیکن (الف) برنده مسابقات شد. بازیکن (ب) برنده مسابقات شد و به همین ترتیب.)

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

اقتصاد

۹۱- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)

ریال $۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ \times ۱۰۰,۰۰۰ \times ۷۰۰ =$ درآمد

هزینه‌ها:

ریال $۴,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۱ \times ۱۲ =$ حقوق سالیانه کارگرانریال $۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰$ مواد اولیههزینه استهلاک سالیانه $\frac{۱۶}{۱۰۰} \times ۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۳۴,۴۰۰,۰۰۰$ اجاره سالیانه $۱۷,۵۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰$

مجموع هزینه‌ها:

ریال $۵۲۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۳۴,۴۰۰,۰۰۰ + ۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۷۲,۴۰۰,۰۰۰$

هزینه‌ها - درآمد = سود یا زیان

 $-۱۳۲,۴۰۰,۰۰۰ = ۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۹۷۲,۴۰۰,۰۰۰$ سود یا زیان

عدد به دست آمده منفی است، یعنی میزان هزینه‌ها بیشتر از درآمد است، بنابراین بنگاه زیان کرده است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۹۲- گزینه «۱»

(امسان عالی نژاد)

کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. حتی پس از استخدام فروشنده نوع این کسب و کار شخصی است؛ چون هنوز مالک محصول یا کالا و خدمات نهایی خانم محمدی است. استخدام نیروی انسانی باعث نمی‌شود که مالکیت از بین برود یا فرد با کسی شریک شود.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۳)

۹۳- گزینه «۱»

(امسان عالی نژاد)

ابتدا سود هر کدام از حالت‌ها را به دست می‌آوریم:

سود حاصل از تولیدی لباس:

میلیارد تومان $۱۸ = ۱۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰}$ میلیارد تومان ۱۷ سود حاصل از تولیدی کفش

هزینه فرصت راه‌اندازی تولیدی لباس ۱۷ میلیارد تومان سود حاصل از تولیدی کفش است که آن را از دست داده است. همچنین اگر فرد راه‌اندازی تولیدی کفش را انتخاب کند، هزینه فرصت او معادل ۱۸ میلیارد تومان است. بنابراین هزینه فرصت راه‌اندازی تولیدی کفش بیشتر می‌باشد.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۹۴- گزینه «۴»

(بصیر کریمی)

(الف) نمودار نشان دهنده مرز امکانات تولید است، مرز امکانات تولید مرزی است بین آن چه یک کسب و کار با منابع موجود و در دسترسش می‌تواند تولید کند و آن چه نمی‌تواند.

(ب) اگر تولیدکننده بخواهد در نقطه B تولید کند، در خارج از مرز امکانات تولید است و با توجه به منابع موجود غیرقابل دستیابی است.

(ج) نقطه A در درون مرز امکانات تولید است اما به‌طور کلی بهتر است یک شرکت به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات، تولید کند.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷ و ۳۰)

۹۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود. در صورت ادامه این روند چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو تولیدکنندگان رغبت

بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد. در نقطه تعادلی دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد؛ زیرا تمام آن چه که تولید کرده را به فروش می‌رساند و در بازار مازاد یا کمبودی وجود ندارد.

(بازار پیست و پلکونه عمل می‌کنند؟، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۹۶- گزینه «۳»

(بصیر کریمی)

خط A نشانگر منحنی عرضه و صعودی است. هم‌چنین خط M بیانگر منحنی تقاضا و نزولی است.

- براساس قانون تقاضا با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد.

- در سطح قیمت ۶۰,۰۰۰ تومان، با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه‌رو هستیم و می‌توان گفت در سطح قیمت ۵۰,۰۰۰ تومان (سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی) کمبود تقاضا خواهیم داشت.

- نقطه‌ای که در آن خبری از مازاد و کمبود نیست، نقطه قیمت و مقدار تعادلی نام دارد و در این جا سطح قیمت تعادلی ۴۰,۰۰۰ تومان است.

(بازار پیست و پلکونه عمل می‌کنند؟، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۹۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات نادرست:

(ب) در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آن‌ها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص، مهم‌ترین نوع مالیات است.

(ث) در مالیات بر ارزش افزوده، مالیات پرداخت‌شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود؛ به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

(ج) دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی (از طریق قرض گرفتن از مردم یا شریک کردن آن‌ها در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت و تقسیم سود بین آن‌ها) تأمین می‌کند. این درآمد نیز نمی‌تواند تا ابد پایدار باشد.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

۹۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

(الف) = قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله (۱)
(نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت اولیه کالا) + قیمت اولیه کالا در مرحله (۱)تومان $۱۱۰۰ = ۱۰۰ + (۱۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰})$

(ب)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در آن مرحلهتومان $۲۰۰ = ۲۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰}$

(ج)

قیمت مرحله قبل - قیمت آن مرحله = ارزش افزوده هر مرحله

قیمت مرحله سوم - قیمت مرحله چهارم = ارزش افزوده مرحله آخر

تومان $۵۰۰ - ۲۵۰ = ۲۵۰$ ارزش افزوده مرحله آخر

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

۹۹- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)

آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

(تبارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۰۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری نوبت اول ۱۳۰۲ - دی ماه)

هزینه فرصت تولید چای در کشور (الف) کمتر از هزینه فرصت تولید چای در کشور (ب) است و همین امر باعث می‌شود تا کشور (الف) منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید چای اختصاص دهد. بنابراین کشور (الف) در تولید چای مزیت نسبی دارد.

(تبارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۱، ۷۲ و ۷۸)

دفتري چہ پاسخ ✓

عمومي ۵ھم

(رشته انسانی)

۶ بهمن ماه ۱۴۰۲

تعداد سوالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۵
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۱۵
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۵
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۵

مراچان

فارسی (۱)	میثا اشرفی - حسن افتاده - مریم پیروی - امیرمحمد حسن زاده - محسن فدایی - ابراهیم رضایی مقدم - شیوا نظری
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	مجتبی درخشان گرمی - محسن رحیمی - میلاد رحیمی دهگلان - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	شیوا نظری	شیوا نظری	مرتضی منشاری، الهام محمدی	رامیلا عسگری، کیمیا رامندی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	—	زهره قموشی
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی، رحمت اله استیری	—	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه مجیبی، فاطمه جمالی آرائی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریا رثوفی
حروفنگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری

بنیاد علمی آموزشی فنی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

معانی تمامی کلمات در مقابل آن‌ها صحیح است.

(مبینا اشرفی)

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۳»

گسپیل کردن: روانه کردن / معاش: زندگی، زیست، زندگانی کردن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنای هر دو کلمه صحیح است.

گزینه «۲»: کایدان: حبله‌گران

گزینه «۴»: مروت: جوانمردی، مردانگی

(مبینا اشرفی)

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۳- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بهایم / گزینه «۲»: ورطه / گزینه «۳»: محنت

(شیوا نظری - همدان)

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

آرایه‌های مقابل این بیت کاملاً درست می‌باشند.

ایهام: بو: ۱- آرزو ۲- عطر و رایحه

کنایه: «جامه دریدن گل» کنایه از «شکفتن و شکوفا شدن»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سر» مجاز از «قصد و اندیشه» / حسن تعلیل ندارد.

گزینه «۲»: «ظلمت سرا» استعاره از «دنیا» / حس آمیزی ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه: روی: مشبه، مه: مشبه به، وش: ادات تشبیه / تشخیص ندارد.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه «۴»

این گزینه فاقد سجع است، یک جمله است و هرگز در یک جمله سجع

وجود ندارد؛ سجع در پایان دو یا چند جمله می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: باطل و ضایع

گزینه «۲»: محجوب و معذور

گزینه «۳»: خوب و مکتوب

(مفسر فدایی - شیراز)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۳)

۱۰۶- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر:

در بیت گزینه «۱»، آرایه «سجع» به کار نرفته است.

* توجه شود که واژه‌ای در بیت وجود ندارد که با واژه دیگر سجع داشته باشد.

گزینه «۲»: واژه (بو) ایهام دارد.

گزینه «۳»: در مصراع اول، مقصود شاعر از «بنا»، «ظلم» است. به همین

علت آرایه استعاره دارد.

گزینه «۴»: وجود آرایه حسن تعلیل نیز صحیح است.

شاعر، علت همیشه سبز بودن درخت سرو را راستی پیشه کردن او می‌داند.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۲»

(شیوا نظری - همدان)

«واو» در این گزینه بین دو جمله آمده است و از نوع واو ربط می‌باشد.

در سایر گزینه‌ها واو عطف داریم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کفر و دین: «واو» عطف

گزینه «۳»: «رفته و آینده: «واو» عطف

گزینه «۴»: «سرو و بید: «واو» عطف

(دستور زبان، صفحه ۶۶)

۱۰۸- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «قالی» مضاف‌الیه است.

گزینه «۲»: «ش» مفعول است. (او را روی قاطر آورده بودند).

گزینه «۳»: «روان» صفت است. (مثل قرآن، مثل آب روان است).

(دستور زبان، ترکیبی)

۱۰۹- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی‌مقدم - لاهیجان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: ناپایداری غم و شادی و بی‌ثباتی خوشی و ناخوشی است.

مفهوم گزینه «۴»: شاد بودن با غم معشوق.

(مفهوم، صفحه ۲۰)

۱۱۰- گزینه «۲»

(مریم پیروی)

مفهوم ابیات:

معنای بیت صورت سؤال: ای خرد، آیا به تو نگفتم که تو در خانه عشق درنیایی و جای نتوانی گزید؟ همان‌گونه که در سلطنت خاقان خلافت کردن

ممکن نیست. (تقابل عقل و عشق)

گزینه «۲»: «من آن روز از عقل و اندیشه فاصله گرفتم که روزگار، عشق تو را در میان آورد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «عشق مست کننده تر از شراب است.

گزینه «۳»: استفاده از عقل و چشم بصیرت در دیدن حقایق

گزینه «۴»: زیبایی فراوان معشوق

(مفهوم، ترکیبی)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینه «۴»

(فخرین سماقی - لرستان)

طبق آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا...»: هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

(هرف زندگی، صفحه ۱۱)

۱۱۲- گزینه «۱»

(یاسین سعیدی)

طبق متن کتاب، این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد. برای مثال، ظلم‌های رژیم صهیونیستی در حق مردم مظلوم فلسطین، نمونه‌ای است که این جهان توانایی کیفر دادن کامل این حکومت را در دنیا ندارد و مربوط به معاد در پرتو عدل الهی است.

طبق دیدگاه خداپرستان حقیقی، مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند یا با کوله‌باری از گناه با آن مواجه می‌شوند.

(ترکیبی، صفحه ۳۱ و ۵۵)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۳- گزینه ۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

پرونده برخی از اعمال انسان با مرگ، بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود.

دقت شود آثار ماتقدم با مرگ بسته می‌شود و دیگر در پرونده اعمال تغییراتی ایجاد نمی‌شود؛ اما آثار ماتاخر بعد از مرگ ادامه می‌یابد.

(منزله‌گاه بعث، صفحه ۶۴ و ۶۵)

۱۱۴- گزینه ۱»

(مفسن بیاتی)

یکی از ویژگی‌های عالم برزخ، وجود حیات در آن می‌باشد. فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است، «توفی» می‌کنند؛ یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می‌کنند.

(منزله‌گاه بعث، صفحه ۶۳)

۱۱۵- گزینه ۱»

(مفسر رضایی بقا)

روی آوردن به خیر و نیکی و پرهیز از گناه و زشتی، برخاسته از گرایش انسان‌ها به خیر و نیکی است که در آیه شریفه «و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها» آمده است.

گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آنگاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید که در آیه «و لآ اقسیم بالنفس اللوامه» آمده است.

(پرواز، صفحه ۲۰ و ۲۱)

۱۱۶- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

بسته نشدن پرونده اعمال: پرونده برخی از اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده یا کاسته شود که در آیه شریفه «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ» به آن اشاره شده است.

(منزله‌گاه بعث، صفحه ۶۴)

۱۱۷- گزینه ۱»

(مفسر رضایی بقا)

خداوند آنچه در آسمان‌ها و زمین است را برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است. این‌ها نشان می‌دهد خداوند متعال انسان را گرمی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

(پرواز، صفحه ۱۹)

۱۱۸- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، در فرهنگ دینی، از بُعد غیر جسمانی انسان به روح تعبیر می‌شود. ماجرای حضرت یوسف (ع) در قرآن کریم، نمونه‌ای از رویای صادقه است.

(پنجره‌ای رو به روشنایی، صفحه ۳۳)

۱۱۹- گزینه ۱»

(مفسر رضایی بقا)

آنان که این‌گونه دعا می‌کنند: «خداوند ما در دنیا نیکی عطا کن» به عاقبت «در آخرت هیچ بهره‌ای ندارند» دچار می‌شوند؛ زیرا اصل قرار دادن اهداف دنیوی، مانع رسیدن به اهداف اخروی می‌شوند.

(هرف زندگی، صفحه ۷ و ۸)

۱۲۰- گزینه ۴»

(فرزین سماقی- لرستان)

تمامی پیامبران پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده‌اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته‌اند. سایر گزینه‌ها همگی درست هستند.

(آینه روشن، صفحه‌های ۵۱، ۵۲ و ۵۳)

۱۲۱- گزینه ۱»

(مشابه کتاب زرر، یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، قرآن کریم وقوع معاد را امری ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و ناروا معرفی می‌کند.

(آینه روشن، صفحه ۵۴)

۱۲۲- گزینه ۲»

(مشابه کتاب زرر، مرتضی مفسنی کبیر)

وجود شیطان، مانع اراده ما در تصمیم‌گیری‌ها نمی‌شود؛ چون کار شیطان فقط وسوسه کردن است و بر انسان تسلطی ندارد؛ بلکه این خود ما هستیم که به او اجازه وسوسه می‌دهیم یا راه فریب را بر او می‌بندیم.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۱، ۱۹، ۲۳ و ۳۱)

۱۲۳- گزینه ۱»

(مشابه کتاب زرر، فرزین سماقی- لرستان)

مفاد حدیث: «هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می‌کنند ثواب آن اعمال را به حساب این شخص می‌گذارند.» مربوط به وجود ارتباط میان عالم برزخ با دنیا (بسته نشدن پرونده اعمال) به عنوان یکی از ویژگی‌های عالم برزخ است.

(منزله‌گاه بعث، صفحه ۶۴ و ۶۵)

۱۲۴- گزینه ۲»

(مشابه کتاب زرر، فرزین سماقی- لرستان)

علت وقوع حوادث مرحله دوم قیامت یا وقایع آن، این است که انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند.

(واقعۀ بزرگ، صفحه ۷۳)

۱۲۵- گزینه ۳»

(مشابه کتاب زرر، مرتضی مفسنی کبیر)

افراد زیرک (مؤمنان)، با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند.

(هرف زندگی، صفحه ۱۰ و ۱۱)

۱۲۶- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرر، یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر، بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد.

غیر از بُعد جسمانی، ما بعد دیگری داریم که در فرهنگ دینی، از آن به «روح» تعبیر شده است. همین بُعد است که به ما توانایی «انتخاب» و «تصمیم‌گیری» می‌دهد.

(منزله‌گاه بعث، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۲۷- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرر، فرزین سماقی- لرستان)

کنار رفتن پرده از حقایق عالم: در آن روز با تبیین نور حقیقت از جانب خداوند، پرده‌ها کنار می‌روند و اسرار و حقایق عالم آشکار می‌شوند و واقعیت همه چیز از جمله اعمال و رفتار و نیت انسان‌ها و نیز حوادث تلخ و شیرینی که در زمین اتفاق افتاده، آشکار می‌شود.

(واقعۀ بزرگ، صفحه ۷۴)

۱۲۸- گزینه ۱»

(مشابه کتاب زرر، مفسن بیاتی)

یکی از دلایل ضرورت معاد این است که معاد لازمه حکمت الهی است و عبارت شریفه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» با آن در ارتباط است.

(آینه روشن، صفحه ۵۴ و ۵۵)

۱۲۹- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرد، مرتضی مفسنی کبیر)

در گزینه ۱، «و جان و یا همان نفس لوامه است و در گزینه ۲» ریشه و منشأ اختلاف، نوع نگاه و اندیشه است و در گزینه ۳ «اهداف دنیوی اگر اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدفهای اخروی می شوند.

(ترکیبی، صفحه ۶، ۸، ۲۰ و ۲۱)

۱۳۰- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرد، مفسن بیاتی)

با اعتقاد به معاد، پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می شود و شورش و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می گیرد. قرآن کریم می فرماید: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ نَدْرَبِهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

(پنجره ای رو به روشنایی، صفحه ۳۰)

زبان انگلیسی (۱)

۱۳۱- گزینه ۲»

(مبتنی در نشان گرمی)

ترجمه جمله: «الف: احساس می کنم غذا کمی نمک بیشتری نیاز دارد.»
«ب: خب، پس من مقداری اضافه می کنم.»

نکته مهم درسی:

چون تصمیم افزودن نمک به طور ناگهانی گرفته شده است، باید از "will" استفاده شود (رد گزینه ۱). بعد از "will" فعل به صورت ساده می آید (رد گزینه ۳).
"going to" همراه با افعال "to be" به کار می رود (رد گزینه ۴).

(گرامر)

۱۳۲- گزینه ۳»

(مفسن رهیمی)

ترجمه جمله: «معتقدم مهم ترین کاری که در زندگی ام می توانم انجام دهم این است که به مردم نشان دهم می توانند در زندگی دیگران تغییر مثبتی ایجاد کنند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم و ساختار جمله، تنها گزینه ۳ می تواند جمله را کامل کند.

(گرامر)

۱۳۳- گزینه ۴»

(میلاد رهیمی دهگلان)

ترجمه جمله: «دیشب میلاد آن کت زیبای بزرگ نو سیاه ایرانی را پوشیده بود که پدرش به عنوان کادوی تولدش برای او خرید.»

نکته مهم درسی:

ترتیب قرارگیری صفات برای اسم در این سؤال به صورت (opinion+size+age+color+nationality) است که فقط در گزینه ۴ «به درستی قرار گرفته اند. (رد سایر گزینه ها)

(گرامر)

۱۳۴- گزینه ۱»

(مبتنی در نشان گرمی)

ترجمه جمله: «همسر دوستم در بیمارستان [بستری] است چون در یک تصادف رانندگی زخمی شد.»

(۲ زنده)

(۱ زخمی)

(۴ وحشی)

(۳ علاقه مند)

(واژگان)

۱۳۵- گزینه ۳»

(مفسن رهیمی)

ترجمه جمله: «شامیو در واقع کلمه ای از زبان هندی است. با گذشت زمان، مردم بریتانیایی در هند از این کلمه به معنای مایع تمیزکننده مو استفاده کردند.»
(۱) مدار
(۲) رصدخانه
(۳) مایع
(۴) خون

(واژگان)

۱۳۶- گزینه ۱»

(میلاد رهیمی دهگلان)

ترجمه جمله: «امروز صبح می خواستم به پارک بروم، اما باران شدیدی می بارد، بنابراین در عوض در خانه می مانم.»
(۱) در عوض
(۲) دیگر
(۳) از
(۴) همچنین

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

شترها حیوانات بزرگی هستند که در بیابانها زندگی می کنند، جایی که [هوا] گرم و خشک است. آن ها راه هایی برای کمک به زنده ماندنشان در بیابان پیدا کرده اند. آن ها یک لایه موی ضخیم دارند که در طول روز از آن ها در برابر گرما محافظت می کند، و شب آن ها را گرم نگه می دارد. پاهای بزرگ آن ها هنگام راه رفتن، وزن آن ها را روی ماسه پخش می کند. وقتی آب و غذای کافی وجود دارد، شتر مقدار زیادی از آن را می خورد و آن را به صورت چربی در کوهان [خود] ذخیره می کند. سپس، وقتی غذا و آب وجود ندارد، شتر از آن چربی برای انرژی استفاده می کند. فضولات شتر حاوی آب بسیار کمی است. حتی آب تنفس شتر دوباره به دهان آن برمی گردد. شتر دارای ابروهای ضخیمی است که مانع از رفتن شن به چشم هایش می شود. آن [شتر] گردن بلندی دارد و از آن برای رسیدن به برگ های بلند استفاده می کند. آن [شتر] همچنین برای محافظت از پوست هنگام زانو زدن و نشستن روی شن و ماسه داغ، پوست نرمی روی شکم و زانوهای [خود] دارد.

۱۳۷- گزینه ۲»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«حقایق جالب در مورد شترها»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه ۳»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «طبق متن، شترها از گردن های درازشان برای ... استفاده می کنند.»
«خوردن برگ درختان بلند»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه ۴»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد شترها صحیح است؟»
«آن ها می توانند مدتی را بدون آب و غذا زنده بمانند.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه ۱»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «کلمه "It" که زیر آن خط کشیده شده است، به "camel" (شتر) اشاره دارد.»

(درک مطلب)